Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0078

Ieteikums par ciešāku ES un Kanādas sadarbību, ņemot vērā aktuālo ģeopolitisko kontekstu, tostarp Kanādas ekonomiskās stabilitātes un suverenitātes apdraudējumu

Eiropas Parlamenta 2026. gada 11. marta ieteikums Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos: ciešāka ES un Kanādas sadarbība, ņemot vērā aktuālo ģeopolitisko kontekstu, tostarp Kanādas ekonomiskās stabilitātes un suverenitātes apdraudējumu (2025/2168(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Stratēģiskās partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Kanādu, no otras puses[1], kas tika parakstīts 2016. gada 30. oktobrī un provizoriski piemērots no 2017. gada 1. aprīļa,

– ņemot vērā Visaptverošo ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu (*CETA*) starp Kanādu, no vienas puses, un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no otras puses[2], kurš stājās spēkā 2017. gada 21. septembrī,

– ņemot vērā 2021. gada 21. jūnijā sākto ES un Kanādas stratēģisko partnerību izejvielu jomā,

– ņemot vērā 2023. gada 23. novembrī sākto ES un Kanādas digitālo partnerību un ES un Kanādas zaļo aliansi,

– ņemot vērā Eiropas Savienības un Kanādas vadītāju kopīgo paziņojumu “Enduring Partnership, Ambitious Agenda” (Ilgstoša partnerība, vērienīga programma), ko pieņēma ES un Kanādas samitā, kas notika Briselē 2025. gada 23. jūnijā,

---

1 OV L 329, 3.12.2016., 45. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/2118/oj.

2 OV L 11, 14.1.2017., 23. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/37/oj.

– ņemot vērā Eiropas Savienības un Kanādas drošības un aizsardzības partnerību, kas parakstīta ES un Kanādas samitā, kurš notika 2025. gada 23. jūnijā,

– ņemot vērā 2025. gada 25. jūnijā Hāgas NATO samitā pieņemto deklarāciju,

– ņemot vērā Eiropadomes 2025. gada 26. jūnija secinājumus,

– ņemot vērā Kanādas vadīto G7 iniciatīvu "Kritisko minerālu ražošanas alianse", par kuru tika paziņots 2025. gada 17. jūnijā un kas sāka darbību 2025. gada 31. oktobrī,

– ņemot vērā pēc Kanādas un ES apvienotās ministru komitejas ceturtās sanāksmes 2025. gada 12. novembrī pieņemto kopīgo deklarāciju,

– ņemot vērā ANO 2007. gada 13. septembrī pieņemto Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām,

– ņemot vērā Kuņminas–Monreālas globālo biodaudzveidības satvaru, kas iekļauts Konvencijā par bioloģisko daudzveidību,

– ņemot vērā Parlamenta 2025. gada 26. novembra ieteikumu Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos par ES diplomātisko stratēģiju un ģeopolitisko sadarbību Arktikā,

– ņemot vērā Reglamenta 121. pantu,

– ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinumu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A10-0035/2026),

A. tā kā ģeopolitiskajā kontekstā, kam raksturīga pieaugoša lielvaru sāncensība, politiskais svārstīgums, sadrumstalotas globālās piegādes ķēdes, arvien pieaugošs protekcionisms, tirdzniecības izmantošana par ieroci, ekonomiskās drošības neaizsargātība un klimata pārmaiņu paātrināšanās, ES ir jāpadziļina sadarbība ar līdzīgi domājošiem partneriem, piemēram, Kanādu; tā kā ES un Kanāda kopīgi arvien vairāk ir ieinteresētas padziļināt savstarpējo sadarbību, stiprināt savas ekonomiskās saites un uzturēt noteikumos balstītu starptautisko kārtību, kā arī tām ir kopīga nostāja jautājumos par gandrīz visiem pasaules reģionos; tā kā ES nemainīgi joprojām ir uzticams un lojāls Kanādas sabiedrotais;

B. tā kā ES un Kanāda ir stratēģiskie partneri ar kopīgu pārliecību, ka demokrātija, tiesiskums, cilvēktiesības un daudzpusēja sadarbība, jo īpaši drošības un tirdzniecības jomā, nāk par labu gan Kanādas un Eiropas, gan starptautiskajai sabiedrībai un tāpēc globālām līdzīgi

domājošu partneru aliansēm šīs vērtības ir jāaizsargā;

C. tā kā ES un Kanādas partnerība ir kļuvusi par centrālo elementu multilaterālisma un demokrātijas aizsardzībā un uzturēšanā visā pasaulē laikā, kad šie ilgstoši pastāvošie principi un sasniegumi tiek pastāvīgi arvien vairāk apdraudēti; tā kā Kanāda un visas ES dalībvalstis ir Kodolieroču neizplatīšanas līguma puses;

D. tā kā ES un Kanāda jau ilgstoši sadarbojas Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO), kā arī ir apņēmušās kopīgi strādāt, lai stabilizētu un stiprinātu uz noteikumiem balstītu starptautisko tirdzniecības sistēmu, kuras pastāvēšana pašlaik ir apdraudēta, modernizētu PTO un atjaunotu tās strīdu izšķiršanas sistēmu, cita starpā izmantojot daudzpusēju pagaidu strīdu izšķiršanas kārtību;

E. tā kā efektīvai ES un Kanādas sadarbībai, kuras pamatā ir kopīga vadība un atbildība, ir izšķiroša nozīme tādu globālu problēmu risināšanā kā Krievijas karš pret Ukrainu, Krievijas hibrīdkarš pret demokrātiskām sabiedrībām, ģeopolitiskā konkurence Arktikā, Ķīnas arvien uzstājīgākās darbības un ekonomiskā piespiešana ārpus starptautiski noteiktiem satvariem, pieaugošā ASV ārpolitikas nestabilitāte, klimata pārmaiņas un situācija Tuvajos Austrumos;

F. tā kā sadarbība starp ES un Kanādu saistībā ar esošajām sistēmām ir būtiska, lai saglabātu un palielinātu abu pušu labklājību; tā kā šādas būtiskas sadarbības piemēri ir tirdzniecības un ekonomiskā sadarbība un kopīgi mērķi risināt tādas problēmas kā jautājumi saistībā ar zaļo un digitālo pārkārtošanos, mākslīgo intelektu (MI) un citām jaunām tehnoloģijām, drošību, tostarp sadarbību militārajā jomā, terorisma un organizētās noziedzības apkarošanu, kā arī infrastruktūru, enerģētiku, veselību un pārtikas nodrošinājumu;

G. tā kā 2025. gada 1. decembrī Kanāda un ES sekmīgi pabeidza sarunas par nolīgumu par Kanādas dalību programmā “Rīcība Eiropas drošības labā” (*SAFE*), tādējādi balstoties uz to drošības un aizsardzības partnerību, kas tika parakstīta ES un Kanādas samitā 2025. gada jūnijā;

H. tā kā *CETA* ietekme tiek vērtēta pozitīvi, jo tā ir ievērojami palielinājusi preču un pakalpojumu tirdzniecību starp ES un Kanādu par aptuveni 63 % un 75,6 miljardiem EUR, atceļot 99 % tarifa pozīciju, un tam ir bijusi pozitīva tieša ietekme uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) gan ES, gan Kanādā, divpusējā tirdzniecībā iesaistoties arvien lielākam skaitam MVU; tā kā sākotnējās bažas par to, ka Kanādas liellopu gaļa varētu pārplūdināt Eiropas tirgu, nav īstenojušās un 2023. gadā tika izmantoti tikai aptuveni 2 % no *CETA* noteiktās liellopu gaļas gada kvotas;

I. tā kā *CETA* izpildē joprojām pastāv problēmas dažās jomās, piemēram, regulatīvajā sadarbībā, sadaļā par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību un pārredzamā piekļuvē pilnīgiem iepirkuma

datiem[3];

J. tā kā *CETA* sadaļas par e-komerciju, tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību un noteikums par ieguldītāju aizsardzību ir novecojuši un neatspoguļo pašreizējo Komisijas politiku; tā kā Kanādas valdība ir iesniegusi priekšlikumus, lai uzlabotu *CETA* tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības noteikumu izpildāmību;

K. tā kā *CETA* paredz reglamentēto profesiju, piemēram, arhitektu, grāmatvežu un inženieru, kvalifikāciju savstarpējas atzīšanas sistēmu;

L. tā kā Kanādas pirmiedzīvotāju tautām ir neaizstājamas tradicionālās zināšanas, tās darbojas kā ekosistēmu galvenie pārraudzītāji un tās jau ir pakļautas nesamērīgai ietekmei, ko rada klimata pārmaiņas, sociālekonomiskā atstumtība un vides degradācija; tā kā gan Kanāda, gan ES ir apstiprinājušas ANO Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām, kas ietver apņemšanos godprātīgi apspriesties un sadarboties ar pirmiedzīvotāju tautām, lai saņemtu viņu brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu pirms jebkura tāda projekta apstiprināšanas, kas ietekmē viņu zemi, teritorijas vai resursus;

M. tā kā Kanāda, apņemoties sniegt ilgtermiņa atbalstu Ukrainai un uzņemoties spēcīgu vadību G7 prezidentūras laikā, ir apliecinājusi, ka tā ir ES stratēģisks partneris un uzticams NATO sabiedrotais;

N. tā kā ir pilnībā jāizmanto esošo ES un Kanādas sadarbības instrumentu potenciāls un ir ievērojami jāstiprina ES un Kanādas partnerība, lai ES un Kanāda varētu stingri iestāties pret Krievijas karu pret Ukrainu, ģeopolitisko dalībnieku revizionismu, pret demokrātiskām sabiedrībām vērsto hibrīdkara kampaņu eskalāciju, klimata pārmaiņām un globālās tirdzniecības kārtības problēmām,

1. iesaka Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos:

ES un Kanādas partnerība: institucionālais satvars

a) izmantot šo brīdi, kad starptautiskā kārtība ir iedragāta un ir jārisina kopīgas problēmas, kā iespēju pilnībā īstenot ES un Kanādas stratēģiskās partnerības potenciālu un uzlabot attiecības, tām pārejot jaunā līmenī, tiecoties īstenot kopīgas

---

[3] Eiropas Komisija, Tirdzniecības un ekonomiskās drošības ģenerāldirektorāts *et al.*, "Study in support of an ex-post evaluation of the Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA) between the EU and its Member States and Canada" – gala ziņojums – pielikumi, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025., https://data.europa.eu/doi/10.2781/9705637.

intereses un vērtības strauji mainīgajā globālajā vidē;

b) maksimāli palielināt to centienus, lai ātri īstenotu ES un Kanādas 2025. gada 23. jūnija samita secinājumus, veicot konkrētus pasākumus, lai panāktu manāmu progresu jomās, kas izklāstītas kopīgajā paziņojumā un drošības un aizsardzības partnerībā, cita starpā pamatojoties uz Kanādas kā vienīgās trešās valsts dalību SAFE programmā, lai izveidotu pēc iespējas ciešāku sadarbību aizsardzības jomā pasaulē, kurā pieaug lielvaru sāncensība;

c) pastiprināt daudzlīmeņu dialogus, tostarp samitus un kopīgas iniciatīvas, piemēram, tirdzniecības un investīciju misijas, kā arī ilgtermiņa sadarbības formātus darba līmenī, norīkojot īpašus projektu vadītājus dažādiem darba virzieniem, lai padziļinātu sadarbību un rastu ceļus stratēģiskai iesaistei starp Kanādu un ES nolūkā kopīgi risināt globālas problēmas tādās jomās kā MI, enerģētika, klimata pārmaiņas un kiberdrošība, jo īpaši laikā, kad uz noteikumiem balstīta starptautiskā kārtība tiek pakļauta arvien lielākam spiedienam; nodrošināt, ka šajos dialogos attiecīgā gadījumā tiek iesaistīta pilsoniskā sabiedrība un ieinteresētās personas-eksperti;

d) atbalstīt to, lai parlamentārajam dialogam stratēģiskajā partnerībā tiktu piešķirta lielāka nozīme, un nodrošināt regulāru divpusēju parlamentāro apmaiņu un sadarbību galvenajos jautājumos;

e) norādīt, ka Kanādai ir likumīgas novērotājas statuss Eiropas Padomē; aicināt nodrošināt pastiprinātu sadarbību parlamentārajā līmenī un to, lai Eiropas Padome regulāri aicinātu Kanādu novērotāja statusā piedalīties starpparlamentārajās sanāksmēs;

Sadarbība ārpolitikas un drošības politikas jomā

f) pastiprināt sadarbību ar Kanādu, reaģējot uz visiem tiem nenovēršamajiem mūsu sabiedrību drošības apdraudējumiem, piemēram, Krievijas karu pret Ukrainu, hibrīduzbrukumiem, terorismu un iejaukšanos demokrātiskā sabiedrībā abās Atlantijas okeāna pusēs, Ķīnas uzstājību un ekonomisko piespiešanu, ASV attālināšanos no noteikumos balstītas starptautiskās kārtības, klimata pārmaiņu sekām, MI, kiberdrošību un situāciju Tuvajos Austrumos, kuri apdraud mūsu sabiedrību sociālo kohēziju;

g) uzsvērt, ka ir vajadzīgi kopīgi centieni un savstarpēja apņemšanās veicināt mieru, drošību, stabilitāti un noturību citos kopīgu interešu reģionos, tostarp ES tuvākajos kaimiņreģionos, jo īpaši kandidātvalstīs un Dienvidkaukāzā, šajā procesā izmantojot holistisku pieeju aizsardzībai;

h) izstrādāt ceļvedi to saistību pilnīgai un savlaicīgai īstenošanai, kas paredzētas drošības un aizsardzības partnerībā, kura nodrošina saskaņotu un visaptverošu politisko satvaru dialogam un sadarbībai visdažādākajās miera, drošības un aizsardzības jomās, tostarp atsevišķām ES drošības un aizsardzības iniciatīvām, kuras papildina pušu sadarbību NATO, piemēram, *SAFE* programmai un plānam "*ReArm Europe* / Gatavība 2030";

i) cik vien iespējams, integrēt Kanādu ES aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē, lai palielinātu papildināmību un izmaksu lietderību abām pusēm, cita starpā integrējot militārās un rūpnieciskās piegādes ķēdes un saskaņojot aizsardzības stratēģijas un pētniecību tādās jomās kā ledlaužu kuģu būve un ostu darbība; mudināt ES un Kanādu sadarboties 5G ieviešanas reglamentēšanā, lai ievērotu stingrus drošības standartus; mudināt dalībvalstis ļaut Kanādas uzņēmumiem piedalīties to publiskā iepirkuma procesos;

j) atzīt Kanādas pastāvīgo apņēmību un militāro ieguldījumu Eiropas drošībā, jo īpaši tās vadošo lomu NATO misijā "Operation Reassurance" Latvijā, dalību Globālajā koalīcijā pret *Daesh*, NATO spēju veidošanas iniciatīvās Tuvajos Austrumos un Dronu koalīcijā, un sekmēt turpmāku sadarbību svarīgās jomās, lai veicinātu ar droniem saistītu ražošanu sinerģijā ar ES rūpniecības un tehnoloģiju iniciatīvām; aicināt sadarbībā ar Kanādu izveidot kopīgus Eiropas dronu un pretdronu spēju apmācības centrus; ierosināt divpusēju nolīgumu ar Kanādu par drošu kopražojumu un tehnoloģiju nodošanu, lai cīnītos pret bezpilota lidaparātu sistēmām (*CUAS*), izmantojot kopīgu izstrādi un finansēšanu;

k) balstīties uz Kanādas vērtīgo ieguldījumu gan militārās mobilitātes, gan *NetLogHubs* projektos ES pastāvīgās strukturētās sadarbības (*PESCO*) ietvaros un Kanādas ilgstošo ieguldījumu kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) civilajās un militārajās misijās; mudināt uz turpmāku sadarbību un Kanādas dalības paplašināšanu citos *PESCO* projektos un ES aizsardzības iniciatīvās;

l) pārskatīt un pastiprināt sadarbību ar Kanādu, lai apkarotu tādus kiberkara un hibrīdkara draudus un destabilizējošas darbības, piemēram, naidīgu valstu izplatītu dezinformāciju vai iejaukšanos vēlēšanās, tostarp ES kandidātvalstīs, kuri būtiski apdraud mūsu sabiedrību sociālo kohēziju;

m) vēl vairāk veicināt koordināciju un sadarbību tādās svarīgās jomās kā krīžu pārvarēšana, miera uzturēšana, militārā mobilitāte, kiberdrošība, terorisma apkarošana, kosmosa drošība, enerģētikas drošība, MI un jaunās tehnoloģijas, tostarp kvantu datošana, lai kopīgi izstrādātu galvenās spējas;

n) turpināt pilnveidot stabilu ES un Kanādas atbalstu Ukrainas suverenitātei, neatkarībai un teritoriālajai integritātei un to sadarbību un kopīgo apņemšanos attiecībā uz to, lai, jo īpaši, izmantojot tādus formātus kā G7 un labas gribas koalīcijas formātus, sniegtu ilgtermiņa politisko, militāro, finansiālo un humāno palīdzību, cita starpā kopīgi strādājot pie tā, lai izveidotu spēcīgu starptautisku aliansi, kas atbalsta imobilizētu Krievijas valsts aktīvu izmantošanu ar reparāciju aizdevuma starpniecību saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, kā arī sadarbojoties Līdzekļu devēju koordinācijas platformā Ukrainai un darbā ar mērķi izveidot Ukrainai drošības garantijas pēc kara;

o) kopīgi ar Kanādu un citiem partneriem koordinēt sankcijas pret Krieviju, īstenot tās diplomātisko izolāciju un kopīgi izpētīt citus veidus, kā palielināt spiedienu uz Krieviju;

p) sadarboties ar Kanādu, lai nodrošinātu pilnīgu saukšanu pie atbildības par kara noziegumiem un citiem smagiem noziegumiem, kas pastrādāti saistībā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, cita starpā atbalstot Īpašā pret Ukrainu vērstā agresijas nozieguma tribunāla izveidi;

q) turpināt balstīties uz ES un Kanādas koordinēto atbalstu Moldovas Republikas suverenitātei, teritoriālajai integritātei un noturībai, ņemot vērā Krievijas Federācijas mērķtiecīgās hibrīddarbības un Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ietekmi;

r) mudināt Kanādas iestādes kopā ar ES turpināt un palielināt valsts līdzdalību humanitārajās un demokrātiju atbalstošajās iniciatīvās, jo īpaši Baltkrievijas gadījumā, cita starpā palielinot atbalstu instrumentiem, kas ļauj sniegt mērķtiecīgu, elastīgu un efektīvu palīdzību visā pasaulē;

s) sadarboties ar Kanādu, lai kopīgi veicinātu mūsu kopīgās attiecības ar Amerikas Savienotajām Valstīm, kas ir būtiskas gan Kanādas, gan ES drošībai un ekonomikai;

t) stiprināt ES un Kanādas koordināciju, lai risinātu daudzšķautņainas problēmas, ko rada Ķīnas izaugsme un uzstājība, cita starpā Rietumbalkānos;

u) ciešāk sadarboties ar Kanādu, lai saglabātu stabilitāti Indijas un Klusā okeāna reģionā, balstoties uz Kanādas ilgstošo klātbūtni reģionā un saskaņojot to attiecīgās Indijas un Klusā okeāna reģiona stratēģijas, lai veicinātu brīvu, atvērtu, iekļaujošu un noteikumos balstītu Indijas un Klusā okeāna reģionu, cita starpā sadarbojoties ar reģionālajiem partneriem (piemēram, Dienvidaustrumāzijas valstu asociāciju, Japānu un citiem) jūras drošības un savienojamības jomā un ievērojot starptautiskās tiesības Austrumķīnas jūrā, Dienvidķīnas jūrā un Taivānas

šaurumā;

v) sadarboties ar Kanādu, lai panāktu taisnīgu un ilgstošu mieru Tuvajos Austrumos saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, izmantojot sarunu ceļā panāktu divu valstu risinājumu; pastiprināt sadarbību, lai nodrošinātu humānās palīdzības sniegšanu civiliedzīvotājiem Gazā, un atbalstīt visus diplomātiskos un operatīvos centienus, kuru mērķis ir veicināt visaptverošu reģionālo stabilitāti, vienlaikus nodrošinot, ka "Hamās" turpmāk vairs nav nekādas ietekmes Gazā; vērsties pret ļaunprātīgām valstīm, piemēram, Irānu, kas apdraud drošību un mieru reģionā; apvienot centienus, lai atbalstītu miermīlīgu politisko pāreju un visu kopienu aizsardzību Sīrijā; sadarboties ar Kanādu, lai palīdzētu Jordānijai un Libānai, kuras smagi skārusi nestabilitāte reģionā;

w) divreiz gadā rīkot ārpolitikas dialogu, lai nodrošinātu stratēģisku sadarbību jautājumos, kuriem ir visaugstākā prioritāte;

x) uzsvērt ES un Kanādas kopīgo apņemšanos veicināt ANO Sieviešu, miera un drošības programmas īstenošanu, uzlabojot divpusējo un daudzpusējo sadarbību; mudināt abas puses izstrādāt konkrētas kopīgas iniciatīvas, spēju veidošanas centienus un diplomātiskas darbības, kuru mērķis ir integrēt dzimumperspektīvu miera un drošības politikā;

y) turpināt atbalstīt ES un Kanādas zaļo aliansi kā kopīgu apņemšanos īstenot vērienīgu rīcību vides un klimata jomā pasaules mērogā, tostarp atbalstīt Kuņminas–Monreālas globālā biodaudzveidības satvara un Parīzes nolīguma mērķu un mērķrādītāju pilnīgu īstenošanu;

Multilaterālisma stiprināšana

z) turpināt stiprināt sadarbību ar Kanādu multilaterālisma aizsardzībā, lai kopīgi risinātu jautājumus saistībā ar jauno bīstamo ģeopolitisko realitāti, kas ietekmē mūsu kopīgās vērtības, intereses un drošību, kā arī mūsu sabiedrību sociālo kohēziju;

aa) pastiprināt ES un Kanādas sadarbību gan daudzpusējos forumos, gan ārpus tiem, koordinējot nostājas, saskaņojot iniciatīvas un sadarbojoties, lai aizstāvētu kopīgas vērtības;

ab) cieši un konsekventi sadarboties, lai aizsargātu starptautisko iestāžu, piemēram, ANO, Starptautiskās Krimināltiesas, PTO un NATO, kā arī starptautisko forumu, piemēram, G7 un G20, būtisko lomu un darbību; šajā sakarībā aicināt Kanādu un citas līdzīgi domājošas valstis arī turpmāk ievērot PTO normas divpusējās attiecībās ar valstīm, izņemot Amerikas Savienotās Valstis;

ac) koordinēt centienus, lai pabeigtu starptautisko organizāciju, piemēram, ANO un PTO, stratēģisko reformu, kurai jau sen vajadzēja būt pabeigtai;

ad) pastiprināt sadarbību daudzpusējās aizdevējās iestādēs un uzlabot kapitāla tirgus sinerģiju un spēju veidošanu, tostarp attiecībā uz aizsardzības finansēšanu;

Sadarbība Arktikas jautājumos

ae) uzsvērt Arktikas reģiona stratēģisko nozīmi gan ES, gan Kanādai, ņemot vērā tā pieaugošo ģeopolitisko, vidisko un ekonomisko nozīmi; aicināt padziļināt ES un Kanādas sadarbību Arktikas jautājumos, tostarp attiecībā uz ilgtspējīgu ekonomikas attīstību, kuģošanas brīvību un jūras drošību, militāro sadarbību, zinātnisko pētniecību un vides monitoringu un aizsardzību;

af) paust bažas par Arktikas militarizāciju, tostarp Krievijas militārās infrastruktūras paplašināšanu un Ķīnas pieaugošo stratēģisko klātbūtni, un sadarboties ar Kanādu un Amerikas Savienotajām Valstīm, lai saglabātu Arktiku kā miera un stabilitātes reģionu, izmantojot visus atbilstošos tehniskos un juridiskos instrumentus, jo īpaši ANO Jūras tiesību konvenciju;

ag) stiprināt daudzpusēju Arktikas pārvaldību ar Kanādu, tostarp sadarbību Arktikas Padomes un NATO ietvaros, un ar novērotājvalstīm, lai ievērotu starptautiskās tiesības un nodrošinātu kuģošanas brīvību un konfliktu novēršanu; veicināt ES un Kanādas vadītas iniciatīvas dialogam, reaģēšanai krīzes situācijās un kopīgām mācībām;

ah) mudināt izveidot īpašu ES un Kanādas Arktikas sadarbības satvaru ar strukturētiem dialogiem starp ES un Kanādas iestādēm, lai veicinātu kopīgu situācijas apzināšanos un infrastruktūras aizsardzību, risinātu klimata un vides problēmas un aizsargātu Arktikas kopienu un pirmiedzīvotāju intereses, tiesības un mantojumu;

ai) veicināt atbalstu politikas nostādnēm, kas nodrošina, ka Arktikas pirmiedzīvotāji var izmantot savu brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu attiecībā uz projektiem, kas ietekmē viņu zemi, teritorijas vai resursus; izveidot strukturētu dialogu ar Kanādu par ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, starptautisko vides standartu īstenošanu, noturīgu infrastruktūru, jūras drošību un pirmiedzīvotāju zināšanu integrēšanu lēmumu pieņemšanā; veicināt ciešāku sadarbību zinātnes un kultūras jomā, lai nodrošinātu pilnvērtīgas iespējas pirmiedzīvotājiem;

aj) uzlabot ES un Kanādas sadarbību Arktikas drošības jomā, cita

starpā kopīgi uzraugot stratēģiskos jūras koridorus, izveidojot kopīgas agrīnās brīdināšanas sistēmas un draudu izvērtējumus, novēršot hibrīddraudus un tradicionālos apdraudējumus, piemēram, kiberuzbrukumus, *GPS* traucējumus un ēnu flotes operācijas, un aizsargājot kritisko Arktikas infrastruktūru, tostarp zemūdens kabeļus, cauruļvadus un sakaru sistēmas;

ak) ieteikt dalībvalstīm apsvērt iespēju izveidot ar Kanādu jaunus *PESCO* projektus, piemēram, meklēšanas un glābšanas vai klimatrīcības jomā, lai stiprinātu KDAP spējas Arktikā; veicināt ES un Kanādas simulācijas mācības, kas vērstas uz civilās aizsardzības mehānisma plašu īstenošanu Arktikā;

al) atjaunināt ES jūras drošības stratēģiju un ES kosmosa politiku, lai kopīgi ar stratēģiskajiem partneriem, piemēram, Kanādu, pievērstos jaunām iespējām un problēmjautājumiem Arktikas reģionā; sadarbībā ar Kanādu izvērtēt esošo satelītprogrammu paplašināšanu, lai aptvertu Arktikas reģiona īpašās vajadzības, tostarp *Copernicus* labāku izmantošanu Arktikas monitoringam;

am) mudināt uz ciešu sadarbību ar Kanādu optiskās šķiedras infrastruktūras attīstībā, lai izveidotu jaunus digitālos koridorus, kas arī uzlabo Arktikas kopienu savienojamību un atbalsta uzlabotu veselības aprūpi un sociālos pakalpojumus, tiešsaistes izglītības iespējas un piekļuvi globālajai ekonomikai;

an) atbalstīt centienus stiprināt noturību pret iespējamo spiedienu, ko rada arvien pamanāmākās Ķīnas Tautas Republikas un citu dalībnieku darbības, kuru prioritāte nav ilgtspējīga, uz noteikumiem balstīta derīgo izrakteņu ieguve; aicināt padziļināt sadarbību ar Kanādu un Austrumu Stratēģiskās komunikācijas operatīvo grupu, lai uzraudzītu ietekmes kampaņas, kas vērstas uz lēmumiem par Arktikas minerālu ieguvi;

ao) padziļināt sadarbību ar Kanādu, lai novērstu klimata pārmaiņu ietekmi uz Arktiku, uzlabot pielāgošanās stratēģijas, atbalstīt uzraudzības darbības un palielināt investīcijas pētniecībā, transportā, digitālajā un enerģētikas infrastruktūrā, kosmosa tehnoloģijās, ilgtspējīgā kuģniecībā, ilgtspējīgā izejvielu ieguvē un pārstrādē, atjaunīgajā enerģijā un citās mazoglekļa darbībās, tūrismā un vispārējā noturībā;

ap) veicināt kopīgas Arktikas pētniecības iniciatīvas ar Kanādu, nodrošinot, ka zinātniskajā sadarbībā tiek ņemti vērā arī divējāda lietojuma drošības riski; veicināt atvērto datu kopīgošanu, klimata, vides un stratēģisko norišu uzraudzību un pētniecības integrēšanu politikas un drošības plānošanā;

aq) cieši sadarboties ar Kanādu, tostarp izmantojot tādus kanālus kā labas gribas koalīcija, lai vienoti sargātu Grenlandes autonomiju un Grenlandes iedzīvotāju pašnoteikšanos, ņemot vērā

pieaugošo ģeopolitisko interesi par Arktiku, par ko liecina D. Trampa administrācijas retorika par aneksiju, ekonomiskā un militārā piespiešana attiecībā uz Grenlandi un Ķīnas paziņojums, ka tā ir "Arktikai tuva valsts"; sadarboties ar Kanādu, lai nodrošinātu, ka infrastruktūras un ieguves projektu īstenošanā Arktikā tiek piemēroti augsti vides, sociālie un pārvaldības standarti;

ar) stiprināt ES, Kanādas, Dānijas un Grenlandes sadarbību, pamatojoties uz vēsturisko vienošanos, kas panākta, lai miermīlīgi atrisinātu ieilgušos robežstrīdus; atzinīgi vērtēt to, ka ir parakstīts jauns, ar zivsaimniecību saistīts saprašanās memorands starp Grenlandi un Nunavutas teritoriju Kanādā;

Preču un pakalpojumu tirdzniecība, digitālā tirdzniecība, investīcijas un ekonomiskā drošība

as) veicināt *CETA* priekšrocības dalībvalstīs un ES, kuras cita starpā ietver plašāku piekļuvi tirgum, vienkāršotu tirdzniecību un samazinātus administratīvos šķēršļus MVU, jo īpaši, palielinot resursus, kas piešķirti kampaņām, lai veicinātu ES uzņēmumu izpratni par tirdzniecības iespējām; balstīties uz *CETA* pozitīvajiem rezultātiem, lai strādātu pie tā pilnīgas īstenošanas un izmantotu visas iespējas stiprināt attiecības ar Kanādu tirdzniecības un investīciju jomā;

at) turpināt pārredzamā veidā padziļināt regulatīvo sadarbību, izmantojot *CETA* Protokolu par atbilstības novērtēšanas rezultātu savstarpēju atzīšanu un pastiprinot darbu *CETA* Regulatīvās sadarbības forumā;

au) nekavējoties sākt sarunas par atsevišķu vērienīgu digitālās tirdzniecības nolīgumu papildus *CETA*, kam nevajadzētu kavēt ES digitālā *acquis* īstenošanu vai samazināt jebkuras puses turpmāko politikas telpu digitālās jomas regulēšanai un kam pilnībā jāatbilst horizontālajiem noteikumiem par pārrobežu datu plūsmām un personas datu aizsardzību ES tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos, jānodrošina augsts patērētāju aizsardzības līmenis tiešsaistē un paredzami noteikumi uzņēmējiem un jāuzlabo divpusējā sadarbība digitālajā ekonomikā, saskaņojot standartus un infrastruktūru, uzlabojot konkurētspēju, nodrošinot sadarbību kiberdrošības, MI un kvantu pētniecības jomā un radot jaunas iespējas e-komercijas un digitālo pakalpojumu jomā, jo īpaši MVU;

av) cieši sadarboties ar Kanādu, lai nodrošinātu stingrāku izpildi, skaidrāku ietekmes izvērtēšanu un uzlabotu regulējuma saskaņošanu saistībā ar *CETA* tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības sadaļas īstenošanu, cita starpā cīnoties pret piespiedu darbu un bērnu darbu un apsverot Kanādas valdības

priekšlikumus uzlabot tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības noteikumu izpildāmību;

aw) cieši sadarboties ar Kanādu, lai palielinātu pilsoniskās sabiedrības piekļuvi informācijai un tiešu iesaisti *CETA* komitejās gan pirms, gan pēc katras attiecīgās specializētās komitejas sanāksmes;

ax) cieši sadarboties ar Kanādu, lai saskaņā ar *CETA* ieviestu pēc dzimuma sadalītu datu sistēmu attiecībā uz sievietēm piederošu uzņēmumu darbības nozarēm un sieviešu veiktām tirdzniecības darbībām;

ay) turpināt sadarboties ar Kanādu, lai noteiktu piemērotu instrumentu un konkrētas kopīgas darbības nolūkā atvieglot pirmiedzīvotāju piekļuvi *CETA* un nodrošināt, ka viņi gūst labumu no tā un ka tiek rīkotas jēgpilnas apspriedes ar viņiem un viņi tiek iesaistīti, cita starpā nodrošinot viņu brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu *CETA* un stratēģiskās partnerības izejvielu jomā īstenošanā;

az) atzīt, ka *CETA* ir būtiski veicinājis ES un Kanādas piegādes ķēžu diversifikāciju un noturību un Kanādas izcelsmes kritisko izejvielu importa pieaugumu ES; atzinīgi vērtēt Kanādas vadīto G7 iniciatīvu "Kritisko minerālu ražošanas alianse", kuras mērķis ir dažādot un nodrošināt kritisko minerālu ražošanu un piegādi pasaulē; uzsvērt, ka ES un Kanādas stratēģiskā partnerība izejvielu jomā veicina koordināciju un kopīgu rīcību, reaģējot uz eksporta ierobežojumiem, ko attiecībā uz kritiskajiem minerāliem un citiem stratēģiski svarīgiem resursiem noteikušas trešās valstis, un pastiprina piegādes ķēdes drošību un ekonomisko noturību; nodrošināt kopīgu projektu turpmāku izstrādi saskaņā ar ES un Kanādas stratēģisko partnerību izejvielu jomā, cita starpā pastiprinot tehnisko un zinātnisko sadarbību un palielinot investīcijas infrastruktūrā, un turpināt stiprināt rūpniecības politikas dialogu ar Kanādu;

ba) veicināt sadarbību ar Kanādu kā svarīgu partneri enerģētiskās drošības jomā un aicināt paplašināt ES un Kanādas augsta līmeņa dialogu enerģētikas jomā, lai izstrādātu kopīgas darbības attiecībā uz ūdeņradi, citām ilgtspējīgām mazoglekļa tehnoloģijām, kritiskās energoinfrastruktūras aizsardzību un ilgtspējīgu enerģijas tirdzniecību; turpināt pašreizējo sadarbību kodoltehnoloģiju, tostarp degvielu un degvielas cikla pakalpojumu, jomā, risinot sarunas par modernizētu un visaptverošu Kanādas un *Euratom* kodolsadarbības nolīgumu;

bb) izpētīt iespējamo sadarbību starp ES, Kanādu un citām līdzīgi domājošām ģeopolitiskām vienībām un reģioniem, piemēram,

Latīņameriku un Indijas un Klusā okeāna reģionu, vai Visaptverošā un progresīvā Klusā okeāna valstu partnerības nolīguma ietvaros, lai veicinātu tirdzniecību, samazinātu stratēģisko atkarību, jo īpaši no Ķīnas, palielinātu noturību, risinātu globālās tirdzniecības problēmas, tostarp stiprinot tērauda tirgu nolūkā cīnīties pret globālo ražošanas jaudas pārpalikumu, un nodrošinātu uz noteikumiem balstītu tirdzniecību starp partneriem; šajā sakarībā atzinīgi vērtēt sarunu sākšanu par Kanādas un Indijas visaptverošo ekonomisko partnerattiecību nolīgumu, kā arī ES un Indijas brīvās tirdzniecības nolīguma noslēgšanu;

bc) mudināt 10 dalībvalstis, kuras vēl nav ratificējušas *CETA*, to ātri izdarīt; atkārtoti uzsvērt, cik svarīgi ir pilnībā piemērot *CETA*, kas būtu svarīgs politisks signāls pirms tā provizoriskās piemērošanas desmitās gadadienas 2027. gadā, jo īpaši pašreizējā ģeopolitiskajā kontekstā, un priekšnoteikums nolīguma pilnīga ekonomiskā potenciāla īstenošanai; īstenot divpusēju sadarbību ar minētajām dalībvalstīm, lai apzinātu to bažas;

Globālā attīstība

bd) nodrošināt ciešu koordināciju ar Kanādu, lai palīdzētu novērst būtiskas nepilnības, stiprinātu daudzpusējos attīstības satvarus, izrādītu spēcīgāku pretestību autoritāriem režīmiem un pretotos to pieaugošajai globālajai ietekmei, veicinātu ilgtspējīgu attīstību, ANO Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu un iekļaujošas starptautiskās partnerības un saglabātu atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai un demokrātiskajai noturībai, tostarp jo īpaši ES kaimiņreģionā un ES kandidātvalstīs;

be) kopīgi risināt jaunās globālo attīstību apdraudošās problēmas, tostarp Amerikas Savienoto Valstu Starptautiskās attīstības aģentūras (*USAID*) likvidēšanu un ASV ārvalstu palīdzības pārtraukšanu;

Izglītība, pētniecība un cilvēku savstarpējās saites

bf) ātri veikt turpmākus pasākumus saistībā ar apņemšanos padziļināt sadarbību tādās jomās kā cilvēku savstarpējās saites, kultūra, jaunatne, atbalsts iekļaujošai politikai un ES un Kanādas digitālās partnerības satvars;

bg) palielināt sabiedrības noturību, gūstot maksimālu labumu no Kanādas iesaistīšanās programmā “Apvārsnis Eiropa”, uzlabojot sadarbību izglītības, pētniecības un stratēģiskās nozarēs īstenotas kultūras un zinātniskās sadarbības jomā, veicinot un mudinot studentu, gados jaunu uzņēmēju, pētnieku un investoru, kā arī jauniešu kopumā transatlantisko mobilitāti

darba, studiju un brīvprātīgā darba nolūkā, un turpinot pētīt cilvēku savstarpējo kontaktu un studiju apmaiņas iespējas, balstoties uz *Erasmus+* un palielinot informētību par ES zilās kartes darbaspēka mobilitātes instrumentu;

bh) cieši sadarboties ar Kanādu, lai reglamentēto profesiju savstarpēju atzīšanu attiecinātu arī uz citām nozarēm, piemēram, inženieriju un grāmatvedību, pēc tam, kad saskaņā ar *CETA* būs pieņemts arhitektu profesionālo kvalifikāciju savstarpējas atzīšanas nolīgums[4];

Demokrātijas noturības un līdztiesības veicināšana

bi) sadarboties ar Kanādu demokrātijas noturības veicināšanā visā pasaulē, veicinot holistisku pieeju drošībai un atbalstot brīvus medijus, vēlēšanu integritāti, sociālo kohēziju un pilsonisko sabiedrību neaizsargātās demokrātijās;

bj) uzlabot sadarbību sociālo mediju un lielo tehnoloģiju uzņēmumu regulējuma jomā, vienlaikus stiprinot likumdošanu saistībā ar ES Digitālo pakalpojumu aktu[5] un Digitālo tirgu aktu[6];

bk) cieši sadarboties ar Kanādu, lai izstrādātu atbildīgu MI pārvaldību saskaņā ar Pamatkonvenciju par mākslīgo intelektu un cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu, kuru ir parakstījusi gan ES, gan Kanāda;

bl) veicināt sadarbību un labas prakses apmaiņu, lai kopīgi veicinātu marginalizēto grupu līdztiesību un iekļaušanu ES, Kanādā un pasaulē, pamatojoties uz tādām iniciatīvām kā ES izveidotā Savienība, kurā valda līdztiesība, un Kanādas izveidotā pirmiedzīvotāju tiesiskuma stratēģija;

Noslēguma piezīmes

bm) turpināt veidot patiesu stratēģisku partnerību ar Kanādu, pamatojoties uz uzticēšanos, kopīgiem principiem un vērtībām,

---

4 Profesionālo kvalifikāciju savstarpējās atzīšanas apvienotās komitejas lēmums nr. 1/2024 (2024. gada 10. oktobris), kurā izklāstīts nolīgums par arhitektu profesionālo kvalifikāciju savstarpēju atzīšanu (OV L, 2024/2873, 14.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2873/oj).

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1925 (2022. gada 14. septembris) par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē un ar ko groza Direktīvas (ES) 2019/1937 un (ES) 2020/1828 (Digitālo tirgu akts) (OV L 265, 12.10.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

kas sakņojas starptautiskajās tiesībās un demokrātijā;

bn) veicināt iesaistīšanos sadarbības iniciatīvās ne tikai ar Kanādas centrālo valdību, bet arī ar tās provinču un pašvaldību iestādēm un citām attiecīgām struktūrām;

°

° °

2. uzdod priekšsēdētājai šo ieteikumu nosūtīt Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos.